

ПРИЛОГ I – ГЕНЕРАЛНИ КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ПРАВИЛНИКА

-Опредељивање да ли се нацрт Правилника односи на све или појединачне делатности електронских комуникација по режиму општег овлашћења

С обзиром, на начин на који је чланом 37. ст. 2. и 3. Закона о електронским комуникацијама-ЗЕК („Сл. гл. РС“ бр. 44/2010) прописан правни основ за доношење овог правилника, сматрамо да тај истовремено и основни задатак приликом израде нацрта овог акта није у потпуности извршен, јер су ови услови морали одредити да ли се исти односе на све или поједине делатности електронских комуникација, а у зависности од електронске комуникационе мреже и услуге на коју се односе, водећи рачуна о томе да буду оправдани, довољно одређени, сразмерни и недискриминаторни, а то се јасно и недвосмислено не може утврдити из садржаја нацрта Правилника.

-Примена лиценци и одобрења издатих до ступања на снагу ЗЕК-а и изузимање из режима општег овлашћења јавно доступних телефонских услуга

Чланом 144. ЗЕК-а утврђено је да лиценца и општа одобрења издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека периода на који су издати, а да су имаоци ових дозвола дужни да своје пословање ускладе са ЗЕК-ом у року од 6 месеци од његовог ступања на снагу.

Лиценцама и одобрењима су утврђена права и обавезе оператора у складу са раније важећим Законом о телекомуникацијама. Поставља се питање како извршити усклађивање пословања оператора са одредбама ЗЕК-а, с обзиром да поједине одредбе лиценци и одобрења, које предвиђају права и обавезе оператора, важе до истека периода на које су издати, а поједине одредбе тих лиценци и одобрења су у супротности са ЗЕК-ом или садрже права и обавезе које нису предвиђене новим законом (нпр. одредбе лиценце којима су утврђени износи и услови плаћања накнаде за лиценцу, одредбе о заштити корисника, право на продужење лиценце и др.).

Недоумица се јавља из разлога што није предвиђено да издате лиценце и одобрења важе само у деловима који нису у супротности са ЗЕК-ом, нити је предвиђено да имаоци дозвола настављају да обављају делатност по систему општег овлашћења.

С обзиром, да је чл. 149. ст. 1. предвиђено да се пружање јавно доступних телефонских услуга преко јавне фиксне телефонске мреже изузима из режима општег овлашћења до краја 2011. год., да ли то значи да ће се пружање јавно доступних телефонских услуга преко јавне фиксне телефонске мреже вршити у складу са већ издатим лиценцама (које сходно члану 144. став 1. важе до истека периода на који су издате), односно у складу са свим правима и обавезама оператора из тих лиценци. Наиме, у формулацији члана 149. став 1. употребљен је термин „пужање јавно доступних телефонских услуга“, што би могло да упућује да није реч само о поступку издавања дозвола (лиценци) у смислу става 2. чл. 149., којим је предвиђено да до истека рока из става 1. овог члана, дозвола (лиценца) за

јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге издаје се у складу са одредбама ЗЕК-а, којима се уређује издавање лиценце за јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге. С друге стране, у чл. 150. ст. 1. остављене су на снази само одредбе која се односе на овлашћења Министарства, издавање индивидуалне лиценце, посебна правила за издавање лиценце и садржај лиценце и одобрења, што онемогућује правилну примену члана 144. и 149. ЗЕК-а., у смислу напред наведеног.

Посебно се поставља питање да ли се члан 149. став 1. односи и на пружање телефонских услуга преко јавне фиксне бежичне мреже, односно да ли се и пружање ових услуга изузима из режима општег овлашћења до Законом предвиђеног датума. Као што је већ то горе наведено, од почетка 2012. год. поставља се питање односа одредби лиценци и општин аката Агенције донетих на основу ЗЕК-а.

Сва ова питање је неопходно решити, да би услови утврђени нацртом Правилника могли да имају правилну примену.

-Неопходност допуне одредби нацрта Правилника

Код значајног броја услова у нацрт Правилника унете су одредбе из ЗЕК-а, у изворном садржају без њиховог даљег детаљнијег уређивања или се само наводи да ће услови утврдити неким другим општим актом Агенције.

Нацрт Правилника (чл. 50.) би требало да стави ван снаге читав сет важећих општин аката Агенције којима је регулисано пружање услуга које су по раније важећим прописима биле у систему одобрења, а нацрт Правилника према нашем мишљењу не садржи у довољној мери одредбе које регулишу пружање тих истих услуга у режиму општег овлашћења. Овако уређивање не обезбеђује предвидивост пословања, а ни равноправност у условима између оператора што је један од основних начела и циљева ЗЕК-а (чл. 3. тачка 2. ЗЕК-а).

Посебно напомињемо потребу, да се одредбама нацрта Правилника утврде права и обавезе оператора услуга преноса говора коришћењем Интернета у складу са дефиницијом ових услуга из члана 2. нацрта Правилника нпр. да немају право на доделу претплатничких бројева из Плана нумерације крајњем кориснику, утврђивање стандарда у пружању ових услуга и др. Потребно је прецизније дефинисати услове и стандарде за обављање делатности електронских комуникација, као и експлицитна права и обавезе оператора.

-Питање равноправног третмана имаоца постојећих дозвола (лиценци и општин одобрења) и нових пружаоца тих истих електронско комуникационих мрежа и услуга

Уколико ће имаоци лиценци и одобрења морати поштовати обавезе утврђене овим актима, у циљу поштовања начела равноправних услова пословања оператора да ли ће се нпр. с обзиром да постојећим имаоцима лиценце-УМТС којима је одредбама Лиценце наметнута, између осталог, и обавеза територијалног покривања, таква обавеза би се морала наметнути и сваком новом пружаоцу тих истих услуга, што би онда морали да садрже услови нацрта Правилника.

У складу са изнетим, сматрамо да би условима нацрта Правилника требало утврдити обавезе нових оператора или на другачијим основама обезбедити равноправност оператора.

-Правилно евидентирање како постојећих имаоца дозвола, тако и других пружаоца електронско комуникационих мрежа и услуга (пружаоци услуга са додатом вредношћу, јавна и друга предузећа која поседују електронске комуникационе мреже и др.)

ЗЕК (чл. 144. ст. 3.) предвиђа да ће Агенција по службеној дужности евидентирати у евиденцији оператора (регистар) само имаоце дозвола, док је чл. 38. предвиђена обавеза обавештавања о отпочињању, промени или окончању делатности електронских комуникација, чиме нису строго формално обухваћени и пружаоци ових услуга који нису били евидентирани као оператори према раније важећим прописима, а који су отпочели обављање ове делатности пре ступања на снагу ЗЕК-а.

Треба имати у виду чињеницу да ЗЕК (чл. 2.) искључиво примену својих одредби само у односу на електронско комуникационе мреже за посебне намене (осим када су у питању посебни случајеви међуповезивање и коришћење радио фреквенција), тако да се одредбе овог закона односе на све остале електронске комуникационе мреже.

Кроз више чланова предметног нацрта Правилника утврђују се услови за пружање услуга са додатом вредношћу, али није јасно дефинисано ко је одговоран за пружање саме услуге. Сматрамо да се услуге са додатом вредношћу требају обављати по режиму општег овлашћења и у складу с тим да пружаоци ових услуга треба да буду уписани у регистар Агенције. Сматрамо да би требало допунити нацрт Правилника изричитом одредбом да су пружаоци услуга са додатном вредношћу дужни да се пријаве код Агенције у складу са чл. 38. ЗЕК-а.

-Продужење трајања јавних консултација

У погледу трајања јавне расправе, иако је иста испоштовала минимални рок трајања из ЗЕК-а (чл. 35.), сматрамо да је Агенција морала имати у виду да су у период трајања ове јавне консултације укључени били новогодишњи и божићни празници, када већина оператора није радила, тако да је реално време његовог трајања краће него што је објективно потребно за свеобухватно сагледавање истог. Из изнетих разлога, а посебно кад се има у виду да ће нацрт овог Правилника бити један од основних аката Агенције од чијег ће садржаја зависити не само права и обавезе оператора, већ и садржаја других како општих, тако и појединачних аката Агенције, сматрамо да је Агенција требала предвидети дужи рок јавних консултација.